

दैनिक विश्वजगतला संपूर्ण राज्यात जिल्हा/ तालुका/शहर व ग्रामस्तरावर वार्ताहर/ जाहिरात प्रतिनिधी नेमणे आहे. इच्छुकानी त्वरित संपर्क साधावा

9096873185

दैनिक विश्वजगत

मुख्य संपादक गजानन काटे : 9096873185

E-mail : dainikvishwajagato101@gmail.com

बुलडाणा ■ वाशिम ■ अकोला ■ अमरावती ■ यवतमाळ ■ चंद्रपूर ■ गडचिरोली ■ परभणी ■ जालना ■ नाशिक ■ छत्रपती संभाजीनगर ■ जळगाव खान्देश ■ धुळे ■ रायगड ■ ठाणे

रविवार दिनांक 22 डिसेंबर 2024

वर्ष : 1 ले

अंक : 359 वा

पाने : 4 किंमत : 5 रुपये

9096873185

राज्य मंत्रिमंडळाचं खातेवाटप जाहीर

राज्यात महायुतीचं सरकार स्थापन झाल्यानंतर मंत्रिमंडळाचा विस्तार देखील पार पडला. त्यानंतर हिवाळी अधिवेशही झालं. मात्र, मंत्रिमंडळाचा विस्तार होऊन आठवडा झाला तरी खातेवाटप झालं नव्हतं. मात्र, अखेर आज (२१ डिसेंबर) राज्य मंत्रिमंडळाचं खातेवाटप जाहीर झालं आहे. यामध्ये मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे गृहखातं,

उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्याकडे नगरविकास व गृहनिर्माण आणि उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्याकडे अर्थ आणि राज्य उत्पादन शुल्क खातं देण्यात आलं आहे. दरम्यान, हिवाळी अधिवेशनाच्या आधी मंत्रिमंडळाचा विस्तार करण्यात आला होता. त्यानंतर हिवाळी अधिवेशन सुरु असताना खाते वाटप होईल असं वाटतं होतं. मात्र, आठवडा झाला तरी

खातेवाटप होत नव्हतं. मात्र, आज अखेर खातेवाटप जाहीर करण्यात आलं आहे. खरं तर महायुतीत गृहखात्यासाठी शिवसेना (शिंदे) आग्रही असल्याचं बोललं जात होतं. मात्र, गृहखातं सोडण्यास भाजपाने नकार दिला होता. अखेर गृहखातं आता मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडे ठेवण्यात आलं आहे.

क्रमांक	मंत्र्यांचं नाव	खातं	क्रमांक	मंत्र्यांचं नाव	खातं
१	देवेंद्र फडणवीस	गृहखातं	२३	अदिती तटकरे	महिला व बालविकास
२	एकनाथ शिंदे	नगरविकास आणि गृहनिर्माण	२४	शिर्वेन्द्रराजे भोसले	सार्वजनिक बांधकाम
३	अजित पवार	अर्थ आणि राज्य उत्पादन शुल्क	२५	माणिकराव कोकाटे	कृषी
४	चंद्रशेखर बावनकुळे	महसूल	२६	नरहरी झिरवाळ	अन्न व औषध प्रशासन
५	राधाकृष्ण विखे पाटील	जलसंधारण	२७	जयकुमार गोरे	ग्रामविकास आणि पंचायत राज
६	हसन मुश्रीफ	वैद्यकीय शिक्षण	२८	संजय शिरसाट	सामाजिक न्याय
७	चंद्रकांत पाटील	उच्च तंत्र शिक्षण	२९	भरत गोगावले	रोजगार हमी व फलोत्पादन
८	गिरीश महाजन	जलसंपदा	३०	नितेश राणे	मत्स्य आणि बंदरे
९	गुलाबराव पाटील	पाणीपुरवठा	३१	प्रताप सरनाईक	परिवहन
१०	धनंजय मुंडे	अन्न व नागरी पुरवठा	३२	बाबासाहेब पाटील	सहकार
११	दादाजी भुसे	शालेय शिक्षण	३३	मकरंद पाटील	मदत व पुनर्वसन
१२	गणेश नाईक	वनखातं	३४	प्रकाश आंबेडकर	सार्वजनिक आरोग्य कुटुंब कल्याण
१३	संजय राठोड	माती व पाणी परीक्षण खातं	३५	संजय सावकारे	वस्त्रोद्योग
१४	मंगलप्रभात लोढा	कौशल्य विकास	३६	आकाश कुंडकर	कामगार
१५	उदय सावंत	उद्योग व मराठी भाषा विपणन	क्र.राज्यमंत्रीराज्यमंत्री १ माधुरी मिस्राक सामाजिक न्याय, अल्पसंख्याक विकास वैद्यकीय शिक्षण २ आशिष जयसवाल अर्थ आणि नियोजन आणि विधी व न्याय ३ इंद्रनील नाईक उच्च आणि तंत्र शिक्षण आणि आदिवासी विकास ४ मेघना बोर्डेकर सार्वजनिक आरोग्य, कुटुंब कल्याण ५ योगेश कदम गृहराज्य शहर ६ पंकज भोयर गृह निर्माण		
१६	जयकुमार रावल	पशुसंवर्धन आणि पर्यावरण			
१७	पंकजा मुंडे	ओबीसी विकास, दुग्धविकास			
१८	अतुल सावे	आदिवासी विकास			
१९	अशोक उर्डे	पर्यटन व खाण खातं			
२०	शंभूराज देसाई	पर्यटन व खाण खातं			
२१	आशिष शेलार	कल्याण मंत्रालय			
२२	दत्तात्रय भरणे	माहिती व तंत्रज्ञान क्रीडा व अल्पसंख्याक विकास			

राष्ट्रधर्म युवा मंच तर्फे आज 'सेवा गौरव' पुरस्काराचे वितरण आचार्य हरिभाऊ वेरुळकर गुरुजी यांच्या शुभहस्ते होणार वितरण सोहळा

नांदुरा : राष्ट्रधर्म युवा मंच तर्फे दिले जाणारे 'सेवा गौरव' पुरस्कार नुकतेच जाहीर झाले आहेत. त्यामध्ये नांदुरा येथील शेतकरी कन्या पुत्र अभ्यासिकेचे प्रणेते व शेतकरी कन्या पुत्र एमपीएससी यूपीएससी शैक्षणिक क्रांती संघटनेचे संस्थापक राजेश गावंडे यांनी बुलढाणा जिल्ह्यात सुरु केलेल्या शेतकरी कन्या पुत्र अभ्यासिकेच्या माध्यमातून 200 पेक्षा जास्त आर्थिक, दुर्बल शेतकऱ्यांची मुले शासकीय सेवेत रुजू झाली आहेत तसेच त्यांच्या जि प शाळेतील 20 वर्षापासून सुरु असलेले उन्हाळी वर्ग तसेच विद्यार्थी व स्पर्धा परिक्षेची तयारी करणाऱ्या मुलांसाठी मार्गदर्शन शिबिरे या शैक्षणिक कार्याची देखील घेत त्यांना राष्ट्रधर्म युवा मंच तर्फे यावर्षाचा सेवा गौरव पुरस्कार घोषित झाला आहे. यांचेसह अनेक वर्षापासून भजन, कीर्तन

प्रबोधनाद्वारे सातत्याने राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज व इतर महापुरुषांच्या विचारांचा आपल्या कीर्तन व प्रवचनातून प्रसार करणारे श्री सुनील गाईनकर यांना तसेच गेल्या दहा वर्षापासून बुलढाणा जिल्हा व जिल्हा बाहेरील रुमांना आरोग्यदुत म्हणून सेवा दिल्याबद्दल मोताळा येथील विकास सिंह राजपूत यांना आणि अर्बेक्स, वैदिक गणित विषयात देशभरात ६८ केंद्रांच्या माध्यमातून शिक्षण क्षेत्रात केलेल्या उल्लेखनीय

कार्याबद्दल समर्थसिंह पाटील आणि ग्रामस्वच्छता, वृक्षारोपण, वृक्षसंवर्धन, व्यसनमुक्ती अभियान, सर्वाधर्मीय समुदायिक प्रार्थना या सामाजिक कार्यात उल्लेखनीय कार्याबद्दल माटरगाव येथील प्रदीप गणेशराव सारोळकर यांना सुद्धा 2024 चा 'सेवा गौरव' पुरस्कार जाहीर झाला आहे. गुरुदेव सेवाश्रमाचे आचार्य श्री हरिभाऊ वेरुळकर गुरुजी यांच्या प्रेरणेने स्थापन झालेल्या व अल्पावधीतच विदर्भातील अनेक जिल्ह्यांमध्ये विस्तार पावलेल्या राष्ट्रधर्म युवा मंच या होतकरू तरुणांच्या समाजसेवी संघटनेने अनेक समाजसेवी उपक्रम राबवत राष्ट्रधर्म

युवा मंच पर्यावरण, शिक्षण, आरोग्य, सार्वजनिक स्वच्छता इत्यादी क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करित आहे. या सेवाकार्यात जास्तीत जास्त तरुणांना प्रोत्साहन मिळावे या हेतूने राष्ट्रधर्म युवा मंच बुलढाणा यांचे वतीने या वर्षापासून सामाजिक आणि शैक्षणिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या जिल्ह्यातील उपरोक्त सेवा व्रतींची सेवा गौरव पुरस्कारासाठी घोषणा केली आहे. श्रद्धेय आचार्य श्री हरिभाऊ वेरुळकर गुरुजी यांच्या शुभ हस्ते ग्राम वाडी पोफळी ता. मोताळा या ठिकाणी पुरस्कारांचे वितरण करण्यात येणार आहे. या कार्यक्रमाचे आयोजक राष्ट्रधर्म युवा मंच व श्री गुरुदेव सेवा मंडळ वाडी पोफळी यांनी केले आहे.

शरदचंद्रजी पवार परभणी दोऱ्यावर सोमनाथ सूर्यवंशी कोटुबियांची घेतली भेट

परभणी -राष्ट्रवादी शरद चंद्र पवारांचे अध्यक्ष तथा खासदार शरदचंद्रजी पवार यांनी शनिवारी परभणी शहरातील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुतळा परिसरातील संविधानाच्या प्रतिकृतीची तोडफोड करून विटंबना करण्यात आलेल्या ठिकाणी भेट देऊन पाहणी केली. 11 डिसेंबर रोजी निषेध मोर्चा मधील निष्पाप आंदोलन कार्यवाही पोलिसांनी केलेल्या कोबिंग ऑपरेशन दरम्यान झालेल्या मारहाणीत मरण सोपान सूर्यवंशी यांच्या मृत्यू प्रकरणी वस्तुस्थिती समजून घेण्यासाठी व परभणीतील झालेल्या प्रकरणा विषयी राज्य सरकारने जी माहिती दिली ती माहिती न पटणारी होती म्हणून मी प्रत्यक्ष भेटोला आलो असे पत्रकारांना सांगितले या दरम्यान मृत्यू झालेल्या पीडित कुटुंबियांची खासदार शरदचंद्र पवार यांनी भेट घेऊन आंबेडकर चळवळीतील ज्येष्ठ नेते विजय वाकोडे यांचे हृदयविकाराच्या तीव्र झटक्याने नुकतेच निधन झाले त्यांच्याही परिवाराची भेट खासदार शरदचंद्रजी पवार यांनी घेतली त्यावेळेस त्यांच्यासोबत खासदार फौजिया खान, खासदार निलेश लंके, खासदार बजरंग सोनवणे, माजी मंत्री राजेश टोपे, जिल्हा अध्यक्ष विजय गव्हाणे, विजय भांबळे, भीमराव हातीअंधोरे यांची प्रमुख

उपस्थित होती पुढे बोलताना खासदार पवार म्हणाले की घडलेला प्रकार अतिशय गंभीर आणि निंदनीय आहे या सर्व प्रकरणांमध्ये जे कोणी दोषी असतील त्यांच्यावर कारवाई झालीच पाहिजे राष्ट्रवादीत कॉंग्रेस पार्टी राज्य सरकारकडे या घटनेचा पाठपुरावा करेल या प्रकरणाविषयी सरकारने जी माहिती दिली ती माहिती न पटणारी होती म्हणून मी प्रत्यक्ष भेटोला आलो आहे आणि प्रत्यक्ष वस्तुस्थिती समजून घ्यावी या हेतूने मी परभणी

लोकसभेचे विरोधी पक्ष नेते तथा काँग्रेसचे नेते खा. राहुल गांधी सोमवारी 23 रोजी परभणी दोऱ्यावर येणार आहेत मयात सोमनाथ सूर्यवंशी यांच्या कुटुंबियांची भेट खासदार राहुल गांधी घेणार आहेत सोमवारी त्यांचे दिल्ली येथून नांदेड विमानतळावर आगमन होईल दुपारी पावणेतीन वाजता सोमनाथ सूर्यवंशी यांच्या कुटुंबियांना परभणी येथे ते भेट देणार आहेत

जिल्ह्यात आले आहे असेही खासदार शरद चंद्र पवार बोलले

वेददी
ग्राफीक्स
9096873185

दैनिक, साप्ताहिक, पादिका, मासिक, पुस्तके, विरोधांक, दिनदर्शिका, उत्कृष्ट डिझाइन व प्रिटींगसाठी संपर्क करा

दिनदर्शिका डिझाइन आणि प्रिटींगचे कामे सुरु आहेत...

शिक्षा, काळ्या हवेची!

दसरा आटोपून दिवाळी येऊ लागली. दक्षिण दिल्लीच्या वसंतविहारमधील तीन वर्षांच्या आद्याचा आणि पाच वर्षांच्या आकाशाचा खोकला काही केल्या थांबेना. घरात एअरकंडिशनर व एअर प्युरिफायर, शाळेला जाण्या-येण्यासाठी बी.एम.डब्ल्यू. गाडी. खोकला सुरू होताच आद्या-आकाशाचे आईवडील अनुष्का व राकेश यांनी वेळ न दवडता उत्तम डॉक्टर गाढून वाफारा व इतर सर्व औषधं चालू केली. पंधरा दिवस झाले तरी खोकला कमी होण्याची लक्षणं नव्हती. हे पाहून त्यांनी मागील दोन वर्षांप्रमाणे यंदाही दोन महिने जम्मूला जाऊन राहण्याचा निर्णय घेतला.

त्यांच्या घरापासून काही अंतरावर दिल्लीतील धारावी - कुसुमपूर पहाडी झोपडपट्टी आहे. तिथल्या कच्च्या बांधकामाच्या खोलीत दोन वर्षांचा साकेत नाकाला लावलेल्या नेब्युलायझरच्या (द्रव औषधाची वाफ करून ती मास्क लावलेल्या नळीतून पोचवणारे उपकरण) नळीशी खेळतोय. चार वर्षांचा अक्षय खोकत-खोकत त्याला ते कधी मिळेल याची वाट पाहतोय. कचरा गोळा करणाऱ्या मथुराबाई आणि रोजीवर जाणारे नवनाथ यांच्यासाठी हिवाळा म्हणजे छातीत कळ! त्यांच्या दोन्ही मुलांचा खोकला जन्मापासून पिच्छा सोडत नाही. उपचारात कधी हजार, कधी दोन हजार जाऊ लागले. डॉक्टरकडे जाऊन वाफ घेण्यासाठी दरवेळी १०-१०० रुपये जायचे. शिवाय रोजगार बुडायचा. म्हणून ३०० रुपयांत वाफेचं उपकरण घेतलं. त्यात घालायचं औषध अधिक पुरवले पाहिजे. म्हणून डॉक्टरांनी एकासाठी सांगितलेलं औषध निम्मं करून त्यात दोघांचं भागवायचं. या दोन्ही चिमुकल्यांना हास लागते. उलट्या होतात. डोकं-छाती-पोट दुखत राहतं. दोघांही रात्रभर सारखं तळमळत-कळवळत राहतात. हतबल आईबापांच्या कानात खोकला घुमत, त्यांना कासावीस करत राहतो. नोव्हेंबर महिन्यात दिल्ली परिसरातील हवेचा गुणवत्ता निर्देशांक (एअर क्वालिटी इंडेक्स) ५०० पर्यंत गेला. ही भयंकर हवा सार्वजनिक आरोग्यासाठी अतिशय घातक आहे. याची दखल घेऊन सर्वोच्च न्यायालयाने दिल्ली व 'राष्ट्रीय राजधानी प्रदेशा'मधील (नॅशनल कॅपिटल रिजन) नोएडा, गुरुग्राम, फरिदाबाद व गाझियाबाद या भागांतील सर्व पाच हजार ६१९ विद्यालये बंद ठेवण्याचा आदेश दिला. सुमारे ४५ लाख बालके घरात कोंडली गेली.आपलं आरोग्य उत्तम व सुखदायी ठेवण्यासाठी हवेचा निर्देशांक ० ते ५० असणे आवश्यक आहे. ५१ ते १०० निर्देशांकाची हवा ही सामान्य असते. १०१ ते १५० गुणवत्तेच्या हवेमध्ये संवेदनशील व्यक्तीचे आजार बळावतात. १५१ ते २०० गुणवत्तेच्या 'अपायकारक' हवेमध्ये श्वसनाचे विकार साथीसारखे पसरतात. २०१ ते ३०० निर्देशांकाची हवा आरोग्यास 'घातक' असून तर ३०१ ते ५०० निर्देशांकाची 'भयंकर विषारी' हवा संचारबंदी आणते.२०१६ पासून आजवर दिल्लीतील हवेची गुणवत्ता ३०० ते ९०० यांमध्ये हेलकावे खात राहतेय. धुकं आणि प्रदूषण यांच्या मिश्रणातून तयार होणाऱ्या स्मॉगमुळे दृश्यमानता १०० मीटरवर घेऊन ठेपते. विमान व रेल्वे प्रवास टप्प पडतो. रस्त्यांवर मंदगती वाहनांची दाटी होते. गलिच्छ हवेमुळे दरवर्षी शाळा १०-१५ दिवसांसाठी बंद ठेवाव्या लागतात. सर्व इस्पितळ श्वसनविकारांच्या रुग्णांनी भरून जातात. कित्येकांना खाट मिळत नाही.दिल्लीतील शाळांत सुमारे नऊ लाख विद्यार्थ्यांनी 'शिक्षणाचा हक्क' योजनेत प्रवेश घेतला आहे. 'शाळा बंद' झाल्यावर आठ दिवसांत वंचित वर्गातील पालकांनी सर्वोच्च न्यायालयाकडे प्रत्यक्ष वर्गाच्या निलंबनाचे पुनरावलोकन करण्याची विनंती केली. अर्जदारांची बाजू मांडताना वरिष्ठ विधिज्ञ मेनका गुरुवामी म्हणाल्या, हळूआमच्या घरातील व आमच्या भागातील हवा स्वच्छ नाही. आमच्याकडे ऑनलाइन क्लासेसमध्ये सहभागी होण्यासाठी उपकरणे लॅपटॉप वा मोबाइल नाही. अनेक सरकारी शाळांमध्ये हवा शुद्धीकरण यंत्रे बसवली आहेत. बहुतेक गरीब आपल्या मुलांना त्यांच्या घराजवळच्या शाळेत पाठवतात. (लांब अंतराचा प्रवास हा केवळ उच्चभ्रूंना परवडतो.) त्यांना मध्यान्ह भोजन हेदेखील एक प्रोत्साहन असते. ज्या पालकांना आपल्या मुलांना शाळेत पाठवायचे आहे, अशांसाठी काही वेगळी प्रणाली असावी.' आपण शाळेतच 'आपला मेंदू आणि शरीर यांचं कार्य व्यवस्थितपणे चालण्यासाठी उत्तम व पुरेसा ऑक्सिजन अनिवार्य आहे.'

हे शिकतो. प्राणवायूच गचाळ असेल तर काय, हे मात्र त्यात लिहिलेलं नव्हतं. त्याच्या प्रात्यक्षिकासाठी 'चलो दिल्ली!' पाच वर्षांपूर्वी दिल्लीत जन्मलेल्या चिमुकल्यांना १,८२६ पैकी केवळ १० दिवसच चांगली हवा लाभली. पावसाळ्यात ६३२ दिवस हवा मध्यम होती. ८१ दिवसांमध्ये, हवा अतिशय गंभीर होती. त्यांना तब्बल ८२६ दिवस 'हानीकारक' हवेचा सामना करावा लागला आहे.जागतिक आरोग्य संघटनेच्या मानकानुसार प्रदूषित हवेतील सूक्ष्मकण पी.एम.२.५ (२.५ मायक्रॉन जाडीचे- आपल्या केसांची जाडी ३० ते ४० मायक्रॉन असते.) यांचं प्रमाण एक घनमीटर हवेत पाच मायक्रॉनपेक्षा अधिक नसावे. एका दिवसात १५ मायक्रॉनमहून अधिक सूक्ष्मकण शरीरात जाऊ नयेत. प्रदूषणप्रस्त दिल्लीत कोणाला व कशी हवा मिळते, याचं सर्वेक्षण मागील वर्षी केलं होतं. 'श्रीमंत कॉलनीत सुरक्षिततेची सर्व साधने वापरणाऱ्या मुलाच्या शरीरात ३६.६ मायक्रॉनम तर झोपडपट्टीत राहणाऱ्या मुलाच्या शरीरात १४९ मायक्रॉनम दूषित सूक्ष्मकण शिरकाव करतात.' असं त्यात लक्षात आलं. हे सूक्ष्मकण जात-धर्म-वर्ग असा कोणताही भेद न करता नाकावाटे शरीरात घुसतात आणि शरीरातील प्रत्येक यंत्रणेवर वाईट परिणाम करतात. मेंदू, फुफ्फुस, हृदय, मूत्रपिंड, यकृत, आतडे, हाडे, प्रजनन प्रणाली व अंतःस्त्रावी प्रणाली किंवा कोणतीही यंत्रणा प्रदूषणाच्या तावडीतून सुटू शकत नाही.

माणसाच्या वृत्तीला पाहून, आपण तो व्यक्ति कोणत्या व्यक्तिमत्त्वाच आहे याचा अंदाजा लावू शकतो. अश्या लोकांच अंध्यास केल तर, लक्षात येते की, त्यांच्या आयुष्यात त्यांच्यावर संगतीचा परिणाम हा जास्त प्रमाणात पडलेला आहे असे दिसून येते. व्यक्तिची वृत्ती चांगली असो वा वाईट परंतु त्याचा प्रभाव आणि परिणाम काही प्रमाणात पडतोच. चांगली संगत ही व्यक्तिला चांगल्या मार्गाकडे तर, वाईट संगत ही व्यक्तिला वाईट मार्गाकडे नेत असते.

आधीच्या समाजात असो किंवा आताच्या समाजात असो कोणत्याही व्यक्तिला दुरुगुण घ्यायला जास्त अक्कल लागत नाही कारण, सकारात्मकता ऐवजी नकारात्मकतेचा प्रभाव हा लवकर पडत असतो. कुसंगत करून सात्विकतेच्या भिंती पाडणे हे अत्यंत सोपे कार्य असते परंतु, कुसंगती किती घातक ठरत असते याचा अंदाजा मात्र कुणालाच नसतो. रामायण मधील महत्त्वपूर्ण पात्र मंधराच्या संगतीमुळे राणी कैकयीची मती भ्रष्ट झाली होती ज्यामुळे तिच संपूर्ण व्यक्तिमत्त्व बदललं. त्यांच्या एका निर्णयामुळे संपूर्ण रामायण घडलं.

चांगली संगत ही चांगल्या गोष्टींसाठी परावृत्त करीत असते तर, वाईट संगत ही वाईट गोष्टींसाठी परावृत्त करीत असते. जुने व्यक्ति नेहमी संगत असायचे. कुठलही काम करतांना अगोदर विचार करणे गरजेचे आहे त्याचप्रकारे संगत करतांना अगोदरच विचार करणे अत्यंत आवश्यक आहे. आपल्या तळहातांना जर, आपण कडूलिंबाची फुले चोळली तर, तळहाताला मोग-याचा सुवास कुठून येणार. हे समजणे गरजेचे आहे.

आपल्या चुकीच्या संगतीमुळे अथवा चांगल्या संगतीमुळे फक्त आपली विचारसरणीच बदलत नाही तर आपल राहणीमान, आपल्या सवयी आणि आपलं आयुष्य जगण्याच मार्ग

स्त्रियांचे सौभाग्य

सौंदर्य हे प्रत्येक गोष्टीत असतं.परंतु ते बघण्यासाठी मनाची सुंदरता असणं फार गरजेचं असतं.. म्हणजेच मनाच्या सौंदर्याला जास्त महत्त्व आहे.. प्रत्येकाचा सौंदर्याकडे बघण्याचा दृष्टिकोन मात्र फार वेगळा असु शकतो..

स्त्री ही एक ईश्वराने घडवलेली सुंदर प्रतिकृती आहे. या प्रतिकृती शिवाय सुष्टीची कल्पनाच होऊ शकत नाही. तसेच मातृत्व ही पण एक खूप मोठी शक्ती आहे.आणि ती फक्त देवाने स्त्रीलाच बहाल केली आहे.खरोखरच हेच सर्व स्त्रियांचे सौभाग्यच समजलं जातं नाही का?.. तेंव्हा सौभाग्य म्हणजे काय? तर सौभाग्याचे अनेक अर्थ निघतात. चांगलं प्रारब्ध, चांगलं नशीब, चांगलं झाले, असे कितीतरी अनेक अर्थ होतात. स्त्रीचे एकदा लग्न झाले की ती सौभाग्यवती झाली असे म्हणतात!... खरंच स्त्रीचा जन्म हा भारतीय संस्कृतीचा एक अनमोल ठेवा आहे. म्हणजेच आपल्या भारतीय संस्कृतीचे केंद्रस्थान स्त्रीच असते असे म्हंटले तर वावगे ठरणार नाही.प्रत्येक घरातील स्त्रीला सौभाग्याचा अलंकार मानले जाते.तिचे अस्तित्व जर घरातून वजा केले तर घराला अवकळा प्राप्त होते. घरामध्ये एक प्रकारची उदासीनता निर्माण होते. तिच्यामुळेच घराला घरपण येत असते. घरात आनंदाचा वास राहतो. पुरुष हे बाहेरचे सर्व व्यवहार सांभाळतात, तर स्त्री पूर्णपणे घराची जबाबदारी सांभाळते.. आपलं कुटुंब, त्यांचे व्यवस्थापन, मुलांचे पालन पोषण, यातच स्त्रियांना खरा आनंद मिळतो व यालाच त्या आपलं सौभाग्य मानतात.. सौभाग्य स्त्रीलाही असते व पुरुषालाही असते. पुरुषालू आयुष्यात उत्तम जोडीदार स्त्री मिळणे, चांगली सुशील स्त्री मिळणे हे त्याच सौभाग्यच असतं. तिच्यामुळे त्याचा संसार हा सुखाचा होत असतो. परंतु स्त्रीचे सौभाग्य म्हणजे तिला चारित्रवान, शीलवान, प्रेमळ, सदाचारी पती मिळणे, तसेच चांगल्या परिवाराशी तिचे नाते जोडले जाणे होय.स्त्रीचे सौभाग्य एका अर्था तिचे कुंकू असेही मानल्या जाते. आणि म्हणूनच हिंदू संस्कृतीमध्ये नवऱ्याला 'कुंकूवाचा धनी' असेही म्हंटले जाते. कुंकूवामुळे स्त्रीची आत्मशक्ती जागृत होते. त्यामुळे तिच्यात शक्तिमत्त्व आकृष्ट करण्याची प्रचंड क्षमता निर्माण होते. तसेच कुंकूवामध्ये म्हणजेच स्त्रीच्या सौभाग्यामध्ये तारक व मारक शक्ती तत्त्व आकृष्ट करण्याची प्रचंड क्षमता असते असे समजतात.. आज पुरुषप्रधान संस्कृतीमध्ये स्त्रीला आयुष्यभरासाठी कोणाशी तरी जोडून राहावेच लागते. उदा. लहानपणी वडील सांभाळ करतात, तारुण्यात भाऊ संरक्षण करतो, लग्नानंतर पती संरक्षण करतो तर उतार वयात म्हणजेच म्हातारपणी मुलगा सांभाळ

॥ जैसी संगत वैसी रंगत ॥

ही बदलत असतो म्हणूनच नेहमी चांगल्या लोकांची संगत केली पाहिजे ज्यामुळे आपल्या दृष्टिकोनात फरक पडतो.

हिंदीमध्ये एक मुहावरा आहे ॥ जैसी संगत वैसी रंगत ॥ हे चुकीच नाही.यासंदर्भातील कित्येक उदाहरण आपल्याला बघायला मिळतात.

चांगला योद्धा, दानशूर म्हणून किर्तीमान व्यक्तीत्व असणारा, राधेय म्हणून ओळखला जाणारा कर्ण हा सुद्धा जगापुढे बोध घेण्यासारख उदाहरण आहे. चुकीच्या संगतीमुळे एवढा शूरवीर कर्ण महाभारताच्या युद्धात अयशस्वी ठरला.

आपण ज्या लोकांची संगत करीत असतो त्यांच्या सवयीच नाही तर स्वभावगुणांचा सुद्धा परिणाम आपल्यावर होत असतो. व्यक्तीत्व सुंदर बनविण्यासाठी चांगल्या संगती ला वाव देणे शिकावे. चांगली संगत व्यक्तीला नेहमीच सशक्त, प्रगत बनविते तर, अयोग्य संगत व्यक्तीला निर्बल, भ्रष्ट बनविते. कित्येक संतांनी चुकीच्या संगतीचे तोटे

किर्तनातून सांगितले आहे. तुकाराम महाराजांनी सुद्धा अभांगातून कुसंगतीमुळे आयुष्य कसं होवू शकते हे सांगितले आहे.

देकणाचे संगे हिरा जो भंगला | कुसंगे नाडला साधु तैसा ॥ ओढाळाच्या संगे सात्विक नासली | क्षण एक नाडली समागमे डांकाचे संगती सोने हीन जाले मोल ते तुटले लक्ष कोडी ॥ विशाने पक्वाने गोड कडू जाली | कुसंगाने केली तैसी परी ॥ भावे तुका म्हणे सत्संग हा बरा कुसंग हा फेरा चौ-यार्षीचा ॥ - संत तुकाराम महाराज संत तुकाराम महाराजांच म्हणणं असं आहे की, हिरा कितीही चमकदार,अमूल्य असला तरी देकळाच्या संपर्कात आले की, त्याच्या रक्ताने तो भंग पावतो त्याप्रमाणे दुर्जन व्यक्तीच्या संगतीमुळे साधु व्यक्तीही बिघडतो. घाणेरडे असते त्याशी संबंध आला असता सात्विक पदार्थही नासले जातात अश्याप्रकारे दुष्टांशी,

महागाई

आता काय करू बाई. सुचू नाही देत महागाई. अन्न धान्याचे भाव आकाशाला भिडले आम्हा गरीबाचे तर. कंबडंच जणू मोडले दुधासाठी बाळ करते आई आई... सुचू नाही देत महागाई. बारा महिने बदलत नाही आमचे चोळी लुगडे. घरात खाण्यासाठी होतात आता नेहमीच झगडे पोट भरून कुणालाच जेवण मिळत नाही... सुचू नाही देत महागाई. अशा परिस्थिती मध्ये. कठीण झाले जगणं. आज स्वस्त झाले आहे आपले मरण. आम्हा गरिबांची हाक. कुणी एकतच नाही... सुचू नाही देत महागाई.

प्रभा डी.तेलगेटे

अकोट जि. अकोला.

विठ्ठला...!

राउळी नारीस का येथे मनाई विठ्ठला उंब-याला थांबली आहे जनाई विठ्ठला

सांग जाऊ मी कुठे सोडून देवा पंढरी बाप माझा तूच आता तूच आई विठ्ठला

माधवा मी नाम घेतो बोल माझे बोलडे तूच अल्ला तूच येशू तूच साई विठ्ठला

सावळे हे रूप सुंदर वेड लावी केशवा भेटण्याची या जिवाला फार घाई विठ्ठला

संविधान दिन

संविधान आहे जगात खूपच महान लहान मोठे सर्व मिळून राखू हो मान

कायदा आहे सर्वांसाठी खूपच भारी अन्याय जूलूम नाही येथे हे कुणावरी

संविधान म्हणजे सर्वा साठी वरदान भारत देशाची वाढली संविधाने शान

एकता समता एकात्मता देशात खूप नागरीकाचे कल्याण आहे हो अमाप

डॉ बाबासाहेब आंबेडकर हुशार भारी संविधान लिहून दाखवली कामगिरी

कायदा आहे सर्वांसाठी येथे हो समान गरीब श्रीमंत यांना मिळतो हो सन्मान

आरक्षण देउन केले गरीबाचे येथे भले गोरगरिबांचे संविधाना मुळे बरे झाले

26 नोव्हेंबर संविधान दिनखूप महान सर्व करूया संविधान दिनास हे वंदन.

श्री कळसे बी.जी. अश्यापक नांदेड.

श्री कळसे बी.जी. अश्यापक नांदेड.

टिप - साहित्यजगत या पेजवर प्रकाशित होणाऱ्या लेखातील लेखकांच्या मताशी संपादक महोदय किंवा पेपर सहमत असेल असे नाही.

महत्त्वाचे

ज्याच्या हातामध्ये ईडीएम त्याची लोकशाही: संजय राजूतांचा आरोप

वृत्तसंस्था - गेली सत्तर वर्षात अशा प्रकारच्या निवडणुका आम्ही पाहिल्या नसल्याचे उद्भव टाकरे गटाचे खासदार संजय राजूत यांनी म्हटले आहे. ज्यांनी आम्हाला मतदान केले, त्यांचे मतदान आमच्यापर्यंत पोहोचले नाही, अशी लोकांची भावना आहे. लोकांच्या या संतप्त भावना आहेत. त्याचा आम्ही आदर करून स्वीकार करत असल्याचे राजूत यांनी म्हटले आहे. आता जे आमच्या सोबत आहेत, त्यांना घेऊन आम्ही पुढे जाणार असल्याचे देखील संजय राजूत यांनी म्हटले आहे. आपल्या देशामध्ये ज्याच्या हातामध्ये ईडीएम त्याची लोकशाही, असे समीकरण झाले आहे. मात्र आता आम्ही पुढे जाणार असल्याचे संजय राजूत यांनी म्हटले आहे. सरकार स्थापन झाले मात्र, मंत्रिमंडळ तयार होत नव्हते. मंत्रिमंडळाचा शपथविधी झाला मात्र अद्याप खाते वाटप जाहीर होत नाही.

विजय गोविंद राजूत यांचे निधन

बुलढाणा : सहकार विद्या मंदिर येथे कार्यरत कलाशिक्षक संजय राजूत यांचे वडील जेष्ठ सुतार कारागीर विजय गोविंद राजूत यांचे वयाच्या ८० व्या वर्षी २० डिसेंबरला वृद्धपकाळात बुलढाणा येथे निधन झाले. त्यांच्या प्रश्नात तीन मुली, एक मुलगा, सुन, नातवंड असा आप्त परिवार आहे.

दिव्यांगांसाठी केलेल्या कामाचे समाधान हे आनंद देणारे - उपजिल्हाधिकारी.

ठाणे ता - दिव्यांग व्यक्तींसाठी असलेल्या योजना राबविताना येणाऱ्या अडचणींवर मात करून, नियमांच्या चौकटीच्या बाहेर जाऊन जेव्हा शासकीय अधिकारी या योजना दिव्यांग व्यक्तींपर्यंत पोहोचवतात तेव्हा त्या व्यक्तींना होणारा आनंद हा त्यांच्या चेहऱ्यावर दिसत असतो. त्यापेक्षा जास्त आनंद हा या योजना त्यांच्यापर्यंत पोहोचवणारा अधिकारी जेव्हा सेवानिवृत्त होतो तेव्हा मागे वळून पाहताना दिव्यांग व्यक्तींसाठी जे काम केले याचे त्याला समाधान मिळते, असे वक्तव्य निवासी

माहितीपर चर्चासत्राचे आयोजन के.

नरेंद्र बल्लाळ सभागृहात करण्यात आले होते. यावेळी मार्गदर्शन करण्यासाठी डॉ. तुशाबा शिंदे, संचालक प्रशासकीय सुधारणा सार्वजनिक भारत

उपजिल्हाधिकारी डॉ. संदीप माने, मुंबई उपनगर जिल्हाधिकारी गणेश सांगळे, तहसीलदार किशोर मराठे, उमेश पाटील, उपायुक्त अनघा कदम, सहायक आयुक्त दशरथ वाघमारे, बाल संरक्षण विभाग, निवासी

अधिकारी दयानंद गुंडप, ठामपा जिह शाळेच्या मुख्याध्यापिका अर्चना शेते, सामाजिक कार्यकर्ते गौतम गायकवाड, समन्वय अधिकारी आधार कुलकर्णी आदी उपस्थित होते.

स्विसमसच्या नावाखाली हिंदू संस्कृतीचे विभत्सीकरण थांबवावे शाळांमध्ये गुरु गोविंदसिंगजी यांच्या परिवार बलिदानाच्या सन्मानार्थ बलिदान सप्ताह साजरे करावे - वि.ही.प ची मागणी

मलकापूर : आपला धर्म सोडून इतर धर्म स्विकारण्यासाठी मुघलांनी गुरुगोविंदसिंगजी यांचे पुत्र यांना अतोनात त्रास दिला मात्र त्यांनी मृत्यु स्वीकारले पण आपला धर्म सोडला नाही. अशा या वीरांच्या स्मरणार्थ बुलढाणा जिल्हा मधील सर्व शाळांमध्ये गुरु गोविंदसिंग यांच्या परिवाराच्या या बलिदान करिता बलीदान सप्ताह म्हणून आयोजित करणे बाबत आज उपविभागीय अधिकारी साहेब मलकापूर यांद्वारे जिल्हा अधिकारी साहेब बुलढाणा यांना एक निवेदन विश्व हिंदू परिषद बजरंग दल मलकापूर द्वारे देण्यात आले.

उपरोक्त निवेदन मध्ये नमूद करण्यात आले आहे की आपल्या भारत देशाच्या उच्च व प्रगल्भ इतिहासा मधील शिखर धर्म गुरु गोविंदसिंग यांच्या परिवाराने देश व धर्माकरिता चारशे वर्षांपूर्वी ११ ते २७ डिसेंबर च्या दरम्यान धर्म करिता आपल्या प्राणांचे बलिदान देऊन समाजापुढे एक आदर्श निर्माण केला होता व त्यांच्या पावन

बलिदानाला स्मरण आपल्या देशातील संपूर्ण शाळांमध्ये सदरहू बलिदानाच्या सन्मानार्थ आठवण म्हणून दिनांक २१/१२/२०२४ ते २७/१२/२०२४ या कालावधी मध्ये बलिदान सप्ताह म्हणून आयोजित करण्याकरिता योग्य ते दिशा निर्देश आपल्या स्तरावरून बुलढाणा जिल्ह्यातील संपूर्ण शासकीय व खाजगी शाळांना देणे आवश्यक आहे. करीता सदरहू निवेदन आपल्या दिले आहे. त्याच प्रमाणे ख्रिश्चन धर्मियांच्या ख्रिश्चन समा निमित्त काही खाजगी शाळांमध्ये १ ते वर्ग ५ पर्यंतच्या विद्यार्थ्यांना त्या निमित्त वेगवेगळ्या वेशभूषा करायला लावून सदरहू आयोजनात हिंदी चित्रपटांमधील काही अश्लील गायण्यांवर नृत्याचे कार्यक्रम ठेवून त्याद्वारे हिंदू संस्कृतीचे

विभत्सीकरण करण्यात येत आहे, याबाबत बऱ्याच पालकांमध्ये नाराजी आहे, त्यामुळे सदरहू सक्तीचे आयोजन हे थांबविणे बाबत देखील आपले स्तरावरून योग्य ते दिशानिर्देशन सर्व शासकीय व खाजगी शाळांना देणे, बाबत आपल्या स्तरावरून कार्यवाही आदेश देण्यात यावे हि विनंती. असे निवेदनात नमूद केले आहे. निवेदनाच्या प्रतौलीपी मा.शिक्षणाधिकारी माध्य, जिल्हा परिषद, बुलढाणा, मा. शिक्षणाधिकारी प्राथ, जिल्हा परिषद, बुलढाणा, सर्व मुख्याध्यापक, बुलढाणा जिल्हा प्राथमिक व माध्यमिक शाळा यांना ठेवण्यात आले आहे निवेदन देण्या प्रसंगी साहेब कदमसर गुरुद्वारा सेवा समिती, सिंधी समाज कार्यकारणी, विश्व हिंदू परिषद बजरंग दल चे असंख्य कार्यकर्ता यावेळेस उपस्थित होते.

प्रताप मध्ये विद्यार्थ्यांनी घेतले रायफल चे प्रशिक्षण

अमळनेर : अमळनेर तालुक्यातील प्रताप कॉलेज येथे झालेल्या सात दिवशीय रायफल शूटिंग प्रशिक्षण शिबिर यशस्वीरित्या पूर्ण झाले.

या रायफल शूटिंग प्रशिक्षण शिबिराचे उद्घाटन प्रताप महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉक्टर A B जैन सर यांनी केले या सात दिवसीय शिबिरात धुळे रायफल असोसिएशनचे पदाधिकारी हर्षल भोळे यांचे

देखील त्यांना एक दिवसीय मार्गदर्शन लाभले. अमळनेर तालुक्यातून तीन बेस्ट फायर मुल व मुली यांची निवड करण्यात आली त्यात मुलांमधून प्रथम उदय बहिरम मुलींमधून प्रथम बक्षीस कल्याणी

लांडगे ईला मिळाले तसेच त्यांना प्रशस्तीपत्र व सन्मानचिन्ह देऊन त्यांचा सत्कार करण्यात आला प्रताप कॉलेजचे क्रीडा संचालक अमृत अग्रवाल सर प्रताप कॉलेजचे IQSE कोर्डिनेटर मुकेश भोळे सर या शिबिराचे प्रशिक्षक दर्शन पाटील ज्येश पाटील, निखिल पाटील ज्येश बडगुजर, नेहा पाटील यांच्या हस्ते विद्यार्थ्यांना प्रमाणपत्र देण्यात आले व सत्कार करण्यात आला.

डॉ. अल्लामा इक्बाल सेम इंग्लिश स्कूल, रिसोड यांच्या वतीने शालेय विद्यार्थ्यांसाठी फूड फेस्टिव्हलचे आयोजन

रिसोड :- शुक्रवारला डॉ. अल्लामा इक्बाल सेमी इंग्लिश प्राइमरी, हायस्कूल आणि ज्यु कॉलेज रिसोड यांच्या वतीने फूड फेस्टिव्हलचे आयोजन करण्यात आले. या उपक्रमात शाळेच्या विद्यार्थ्यांसोबतच शिक्षक आणि पालक यांनीही उत्स्फूर्त सहभाग घेतला. विद्यार्थ्यांच्या सृजनशीलतेला चालना देणे, सांस्कृतिक विविधता अनुभवणे आणि आहाराविषयी जागरूकता निर्माण करणे हा या उपक्रमाचा मुख्य उद्देश होता. फेस्टिव्हलच्या वैशिष्ट्यपूर्ण बाबी: चविष्ट खाद्यपदार्थांचे स्टॉल्स: विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षक यांनी एकत्रितपणे विविध परंपरागत, प्रादेशिक व आंतरराष्ट्रीय खाद्यपदार्थ सादर केले. *स्पर्धा आणि सादरीकरण*: - "सर्वोत्कृष्ट पदार्थ स्पर्धा" ज्यामध्ये पालक, शिक्षक

आणि विद्यार्थ्यांनी आपापल्या पाककौशल्याचे प्रदर्शन केले. - आहार आणि पोषणमूल्यंवर आधारित माहितीपर सत्रे. *सांस्कृतिक उपक्रम*: विद्यार्थ्यांसह पालक आणि शिक्षकांनीही विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमांत सहभाग होऊन वातावरण अधिक रंगतदार बनवले. शाळेच्या अध्यक्ष प्रा. मोहम्मद कबीर मोहसीन यांनी सांगितले, "फूड फेस्टिव्हल हा विद्यार्थ्यांना,

पालकांना आणि शिक्षकांना एकत्र आणणारा उपक्रम असून, यामुळे सृजनशीलता, सांस्कृतिक समरसता आणि एकतेला चालना मिळते." फेस्टिव्हलमुळे विद्यार्थी, पालक आणि शिक्षक यांच्यातील नातेसंबंध अधिक दृढ झाले आणि सर्वांनी हा अनुभव आनंददायी असल्याचे व्यक्त केले.

जैतपीर प्राथमिक केंद्र शाळेत बाल आनंद मेळावा उत्साहात

अमळनेर- दि. 21 डिसेंबर. 2024 रोजी जि प उच्च प्राथ.केंद्र शाळा जैतपीर ता. अमळनेर जि. जळगाव येथे चिमुकल्यांचा बाल आनंद मेळावा खूप उत्साहात साजरा करण्यात आला. प्रथम शाळा व्यवस्थापन समितीचे अध्यक्ष सौ. राजेश्री राजेंद्र पाटील, मा. सरपंच सौ. संगीता महेंद्र पाटील व मा. उपसरपंच सौ. यशोदाबाई पाटील, बाला उपक्रम समितीचे अध्यक्ष व सदस्य श्री. संजय शिवराम सोनवणे श्री. गोविंदा लोटन पाटील (पोलीस पाटील) या सर्वांनी फित कापून कार्यक्रमाचे उद्घाटन केले व त्यानंतर सरस्वती प्रतिमा चे पूजन करण्यात आले. या सर्व कार्यक्रमाला

उपस्थित ग्रामपंचायत सदस्य माननीय सरपंच व माननीय उपसरपंच आणि शाळा व्यवस्थापन समितीचे सदस्य गावातील ज्येष्ठ श्रेष्ठ नागरिक, अंगणवाडी सेविका व मदतनीस आणि ग्रामपंचायत शिपाई या सर्वांनी कार्यक्रमाला उपस्थित देऊन या बाल आनंद मेळाव्याची शोभा वाढवली. या कार्यक्रमाची प्रस्तावना श्री. युवराज पाटील सर यांनी केली. माननीय मुख्याध्यापक श्री वसंत पाटील सर यांनी उपस्थित मान्यवरांचे रुमाल व गुलाब पुष्प देऊन स्वागत केले. मेळाव्यात इयत्ता पहिली ते इयत्ता सातवी पर्यंतचे विद्यार्थी सहभागी झाले होते. विद्यार्थ्यांनी नानाविध प्रकारे पदार्थ बनवून विक्रीसाठी स्टॉल मांडले होते. त्यामध्ये गुलाबजाम, भेळ, पोहे, खमन, बोर चॉकलेट, वेफर्स पॉपकॉर्न, पास्ता, मॅंगी, उसळ, कचोरी समोसा, आलू वडे, गाजरचा हलवा पाणीपुरी, तिळीचे लाडू, बासुंदी, भुईमुगाच्या शेंगा, हरभऱ्याची उसळ, आप्णे डोसा आलू पराठा, पोंगा, पापड, इडली, शेव शेंगा, चिक्की, गोड भज्या असे नानाविध पदार्थ विक्रीस ठेवले होते. गावातील ग्रामस्थ व पालकांनी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी उत्स्फूर्तपणे प्रतिसाद दिला.

केले. मेळाव्यात इयत्ता पहिली ते इयत्ता सातवी पर्यंतचे विद्यार्थी सहभागी झाले होते. विद्यार्थ्यांनी नानाविध प्रकारे पदार्थ बनवून विक्रीसाठी स्टॉल मांडले होते. त्यामध्ये गुलाबजाम, भेळ, पोहे, खमन, बोर चॉकलेट, वेफर्स पॉपकॉर्न, पास्ता, मॅंगी, उसळ, कचोरी समोसा, आलू वडे, गाजरचा हलवा पाणीपुरी, तिळीचे लाडू, बासुंदी, भुईमुगाच्या शेंगा, हरभऱ्याची उसळ, आप्णे डोसा आलू पराठा, पोंगा, पापड, इडली, शेव शेंगा, चिक्की, गोड भज्या असे नानाविध पदार्थ विक्रीस ठेवले होते. गावातील ग्रामस्थ व पालकांनी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी उत्स्फूर्तपणे प्रतिसाद दिला.

ग्रामस्थ पालक वर्ग यांनी विद्यार्थ्यांना आपलेल्या पदार्थांचा आस्वाद घेत त्यांना प्रोत्साहन दिले. शाळेचे मुख्याध्यापक श्री वसंत पाटील सर यांनी सर्व मान्यवरांचे, ग्रामस्थांचे खूप खूप आभार मानले या कार्यक्रमासाठी शाळेतील उपशिक्षिका श्रीमती कविता युवराज पाटील, सौ. अर्चना शिवाजीराव पाटील, उपशिक्षक श्री. किरण

शिवदास बाविस्कर, श्री. संजय जगन्नाथ शिसोदे, श्री. राहुल भिकाजीराव सोनवणे सर या सर्वांनी अतोनात मेहनत घेतली होती. तसेच मा. गटशिक्षणाधिकारी दादासो. श्री. रावसाहेब पाटील पं.स. अमळनेर व मा. केंद्रप्रमुख नानासो. दिलीप सोनवणे सर केंद्र-जैतपीर. यांचे अनमोल मार्गदर्शन लाभले.

मानवी जीवन जगताना अनेक नाती मिळतात मित्रही मिळतात मात्र अति उत्तम आणि विश्वासार्थ नाते संबंध म्हणजे पत्नीच असते हे मात्र नक्की प्रत्येक सुख, दुःखात अडचणीत समस्येत आपली बायकोच निस्वार्थ पणे उभी असते हे विश्वासार्थ नाते निर्माण करण्यासाठी दोघांची वैचारिक पातळी उंचावलेली असावी हेही तितकेच खरे आहे 'या धावणाऱ्या जगात तुम्ही अस्तित्वात आहात... तुम्ही रोजच्या रोज उठला, बसला, झोपला, जेवला याची काळाच्या पटलावर साक्ष असणारी एक तरी व्यक्ती असावी म्हणून खरे तर लम करावे. खरेच आहे, तुम्ही अस्तित्वात आहात याची काल प्रवाहात "सलग दखल" घेणारी एकतरी व्यक्ती या जगात असली पाहिजे ना. बाकीचे नातेवाईक रोजच्या रोज तुमचे अस्तित्वात नाहीत. एका मर्यादित पलीकडे आई वडिलांना ते अशक्य होते आणि लम झाल्यावर ते अवघड पण होते. त्यामुळे आजकालच्या स्वातंत्र्य हवे, लम नको..!

या काळात तर खरेच तरण तरुणींनी हे लक्षात

माणसाला जिवनात जोडीदार हवाच !

ध्यायला हवे. बाकी शरीर धर्मा व्यतिरिक्त तुमच्या सहअस्तित्वाची दखल या जगदव्याळ विश्वात फक्त तुमचा आयुष्याचा जोडीदारच घेत असतो. बाकी कुणाला खरेच काही पडलेली नसते. जिथे स्वतःसाठी सुध्दा कुणाला वेळ नसतो तिथे दुसरा जगला, मेला कोण बघणार ? याशिवाय सुध्दा लम हा एक सुंदर सहप्रवास आहे. भल्या मोठ्या विश्वात स्वतःचे छोटेसे विश्व उभे करायचे, चिमणा-चिमणी सारखा काढ्या काढ्या गोळा करून संसार उभा करायचा, जोडीदाराच्यासह फुलायचे, फळायचे, वाढायचे. मुलांचे संगोपन करायचे, त्यांना दुःखले, खुपले, लागले, सवरले एकत्र जागरण करायचे. आयुष्याचे चटके, दुःख, वेदना एकमेकांच्या साहाय्याने सोसायचे. अशा रीतीने एकत्र वयस्क होण्यात पण आनंद असतो. आपल्याला काय आवडते काय नाही, इतकेच काय अंतर्बाह्य आपण कसे आहोत हे

आपल्यापेक्षा जास्त आपल्या जोडीदारालाच माहित असते. आपल्या कळतेपणाचा सगळाच काळ आपण एकमेकांबरोबर काढत असतो. आगदी तिचे आई वडील लांब आणि त्याचे जवळ असले किंवा नसले तरी ते दोघेच फक्त एकमेकांसाठी पूर्णत्वाने उपलब्ध असतात, असलेच पाहिजेत..! जोडीदाराच्या भक्कम आधारावरच आपण आपल्या अल्प स्वल्प ताकदीने काही उड्डाण करू शकतो. चिमणी असो किंवा गरुड, उडून परत येण्यासाठी उबदार घरटे आणि वाट पाहणारा जोडीदार हवाच. या शिवाय सहचराच्या क्षमता ओळखून त्या फुलवायला पूर्ण शक्तीने पाठींबा दिला तर सोन्याहून पिवळे. आईवडिलांच्या नंतर आपल्या आनंदात आनंदी आणि दुःखात दुःखी होणारी ती एकमेव व्यक्ती असते.

तुमचा सहचर सतत तुमच्या शेजारी तुमच्यासह उभा असायला हवा, तुमच्या मागे किंवा पुढे नव्हे..! जर तसे होत असेल तर एका रेषेत येण्यासाठी खास प्रयत्न केले पाहिजेत. दोन माणसे कधी एकसारखी नसतात, त्यामुळे तुमच्यात मतभेद असणार, भांडणेसुध्दा असणारच. नाही असायलाच हवीत. नुसता होयबा असणारा तो किंवा ती कुणालाच नको असते. पण ते भांडण एका रात्रीत संपायला हवे. भांडणाचे ढग विरल्यानंतर पडणारे स्वच्छ समाधानाचे उन्हे खूप सुंदर असते. ते अनुभवायलाच हवे. पण त्यासाठी लहानपणापासून स्वतःचे खरे करणाऱ्या नवीन पिढीला अहंकार बाजूला ठेवून 'मो'ला 'आम्ही' मध्ये विरळवण्याची कला आली पाहिजे. पदोपदी अपमान करून नवऱ्याची पुरुषी मानसिकता ठेवून, मो म्हणून तसेच झाले पाहिजे

हा आग्रह पत्नीचा नसावा. कारण अजूनही भारतीय पुरुषसत्ताक पद्धतीत पत्नीने पतीचा सन्मान केला नाही तर बाहेरचे कुणीच करत नाही. मग कुणीही येऊन टपाली मारावी अशी त्या सगळ्याच घराची स्थिती होते आणि पुरुषाने प्रत्येकवेळी स्त्रीच्या थोड्या कमकुवत शरीर मन प्रकृतीचा सतत उद्धार केला तर तिची घरातील पूर्णत्वाने लागलेली सकारात्मक ऊर्जा कमी होते. त्यामुळे घर, मुले एकूणच संसार डळमळीत होते. त्यामुळे घरात आणि बाहेर दोघेही एकत्र भक्कम उभे राहिले तर त्यांना कुणीही धक्का देऊ शकणार नाही. शेवटी दोघांना स्वतःची थोडी मोकळीक देणे हे पण महत्त्वाचे आहे. स्वतःचे छंद, नातेवाईक, आई वडील, मित्रमंडळी यासाठी ही जागा हवी. कारण प्रत्येकाचे हे बंध वेगवेगळे असतात. ती जागा तुम्ही घेऊ शकत नाही. शेवटी दोघांना करकचून बांधून तीन पायांची शयंत खेळून

तोडावर पडायचे नसते तर टीम बनून एकमेकांची पाठ राखायची असते खरे सांगायचे तर भारतीय संसारात नवरा बायकोचे प्रेम हे वेगळे काही नसतेच..! ते असते दोघांनी एकत्र जे सुख, नव्हे खरेतर दुःख भोगलेले असते त्याचे एक जबरदस्त घट्ट बंधन. ते फक्त पतीपत्नीच्या सातत्यपूर्ण सहअस्तित्वाचेच तयार होऊ शकते. नव्हे पिढ्यान्पिढ्या सुखी संसारात तसेच झालेले दिसते. तेच बंधन तर भारतीय कुटुंब पद्धतीचा बुलंद पाया आहे असे मला वाटते **राजेश दौलतराव दामधर** मु.पो. भारज बु ता. जाफ्राबाद जि. जालना मो. 97 30 45 79 40

